Cenzurat Alexandru Frugina.

Harmincötödik évfolyam. 38-ik szám. Egyes szám ára 80 fillér.

ELŐFIZETÉS.
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy évre ... ... 180 kor
Fél évre ... ... 90 kor.
Egy negyed évre 45 kor.
Egy hóra ... ... 15 kor.

Nyilttéri közlemények megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény Társaság.
Bulevardul Regele Ferdinand I. (József főh.-út 22.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920. | Főszerkesztő: Stauber József. | Péntek, március 5.

Eskütétel a közkórháznál.

Dr. Marsieu Jusztin tegnap délután magához kérette a vármegyei közkórház orvosait és tisztviselőit és felszólította őket, hogy tegyék le a hivatali esküt. A felszólításnak eleget tettek: dr. Löwinger Miksa igazgató-főorvos, dr. Schmidt János, dr. Simó Károly és dr. Korányi Barnabás osztályvezető orvosok, Kádas Imre és Pálfy Andor hivatalnokok, Riesz József és Almásy Irma irnokok. Nem tették le az esküt: dr. Palágyi Jenő, dr. Petz Lipót és dr. Rittner Sándor, akiket elbocsátottak a közkórház kötelékéből. Helyükre a prefektus dr. Sucin Jenő, dr. Misca Tivadar és dr. Moldován György orvosokat nevezte ki. Az alispán előterjesztést tett a prefektusnak, hogy nevezze ki orvosokká a közkórházhoz dr. Plesa György piskii orvost és dr. Krausz József szászsebesi kórházi orvost.

Betörés a városi adóhivatalba.

Sztojka József a városi adóhivatal vezetője ma délelőtt jelentést tett a polgármesternek, hogy az elmult éjjel ismeretlen tettesek betörtek az adóhivatal hivatalos helyiségeibe, ahol felfeszitettek néhány asztalfiókot. Az asztalokon gyertya-foltok láthatók, amiből arra lehet következtetni, hogy a betörés éjfélután történt. Minthogy a fiókokban nem találtak a betörők értéktárgyakat, elvitték a villamoslámpákat. Az egyik fiókban voltak Sztojka takarékbetéti könyveskéi és hadikölcsön-kötvényei, de ezt a fiókot a tettesek nem tudták feltörni. A polgármester a jelentést nyomozás végett áttette a rendőrség bünügyi osztályához.

A mai valuta-piac.

Még mindig teljes lanyhaság uralja a valutapiacot, csupán lenben volt kis kereslet. *Arades* a következők voltak a pénzárfolyamok: Apró lei 295, nagy lei 302—306, dollár 199—202, márka 315—325, aranyban már napok óta egyáltalán semmi üzlet nincsen és igy nem is alakult ki az ára, 580—620 között vettek volna. Ezüst 13. *Temesváron* hasonló a helyzet, ugyanilyen hireket kaptunk *Nagyváradról* is. A *budapesti* árfolyamok a következők: Arany 850, lei 890, márka 311—315, dollár 254—260, font 875—895, Romanov rubel 280—290, lira 15.30—15.40, svájci frank 41.50—42, francia frank 17.75—18, szokol 282—285.

A prefektus a repatriálásról.

Az utóbbi időben az a hir terjedt el a városban, hogy a repatriálásokat rövid időn belül a városi tanács fogja intézni. Kérdést intéztünk ebben az ügyben dr. Veliciu Romulusz városi prefektushoz, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A kormányzó tanács rendelete értelmében a repatriálást április 15-ig be kell fejezni. Addig itt maradhatnak azok, akik tőlünk ideiglenes tartózkodásra engedélyt kaptak. Azon tul csak azok maradhatnak Aradon, akiket a városi tanács méltónak talál arra, hogy a községi kötelékbe felvétessenek. Mihelyt a hivatalos repatriálás befejeződik, a városi tanácsnak jogában áll mindazokat eltávolitani Aradról, akiket nem tart méltóknak arra, hogy a községi kötelékbe felvétessenek. *Azt előre kijelentem, hogy a városi tanács csak a legfontosabb okok alapján, nagyjelentőségü közérdek cimén fog kivételeket tenni.*

Ezért a közönség ne forduljon a városi tanácshoz, mert a kérelmek nem fognak figyelembe vétetni és nem befolyásolják a kiutasitási eljárást. Mi a télen humanusan jártunk el azokkal szemben, akiknek távozniok kell Aradról. Nem akartuk, hogy télviz idején, készületlenül menjenek el innen. De figyelmeztettük őket, hogy készüljenek a távozásra, mert ez elkerülhetetlen. Azt tapasztaltuk azonban, hogy azok, a kiknek repatriálása megmásithatlan, az ittmaradásra rendezkedtek be. Most még negyven nap áll rendelkezésükre, ha ez alatt sem készülnek a távozásra, akkor maguknak tulajdonitsák, ha repatriálásuk miatt sulyos anyagi károsodás éri őket.

A korona áresésének okai.

Az utóbbi időben a korona elértéktelenedése révén sokat beszélnek arról, miért olyan olcsó a volt monarchia pénze, holott vásárló képessége itthon alig kevesebb, mint a külföldi valutáknak az illető államok területén. Az ujságokban számos cikk kimutatta, hogy a valuták börzei árfolyama a való életben milyen furcsaságokat idéz elő. Hogy mást ne emlitsünk, a legutóbbi svájci lapok közlése szerint az ottani tanitók évi fizetését 10,000 frankra emelték. Ez nálunk egy félmilliós jövedelemnek felelnemeg, amiből egy néptanitó egész jól megélhetne, tekintve hogy a nemzetek napszámosai általában sehol sincsenek tulságos jóléthez szokva.

A „Neues Pester Journal" most érdekes cikkben mutat reá, mi okozta, hogy a svájci valuta a többi országok pénzei és különösen a korona hátrányára olyan horribilis magasra emelkedett. A cikkből közöljük a következő részleteket:

Jellemző az egész valutaüzemre az, hogy az összes európai államok közül csak Spanyolország, amely tudvalevőleg a legszegényebb országok közé tartozik, tartotta meg a svájcival egyenlő értékét. Hát tényleg tény és való lenne az, hogy a korona a svájci franknak csak 50-ed részét éri meg? Lehetséges-e az, hogy Svájc az ő egy milliárdot alig tulhaladó papirpénzével egész Ausztriát megvásárolhatná? Gondolható-e az, hogy Svájcnak a nemzeti vagyona többet érne, mint a többi európai államok összes vagyona? Mindezen kérdésekre röviden nem mel lehet válaszolni.

Svájci körökben a franknak tulértékelését a következőkkel magyarázzák: A háboru Zürichben oly központi helyzetet teremtett, amely Svájc semlegessége folytán azon pénzügyi müveletek központjává alakult, amely pénzügyi müveleteket az ellenséges államok egymással elintézni nem tudtak. A háboru befejeztével ezen jelentősége Zürichnek megszünt és csak a több évi szokás folytán let Zürich szabályozó hely, dacára annak, hogy a zürichi tőzsdén a forgalom a békebeli állapotokat nem haladja tul. Jellemző, hogyha a zürichi tőzsdén egy pár 100.000 koronát kinálnak, akkor ennek az árfolyama tetemesen leszáll. Egy évvel ezelőtt a svájci kereskedők és pénzintézetek, akkor amikor a korona 30 centimen állott, igen sok koronát vásároltak, remélve, hogy az osztrák-magyar korona feltétlenül emelkedni fog. Svájcnak ezen kötelezettségét mintegy 4 milliárdra becsülik. Természetes, hogy a svájci kereskedők az árhanyatlás kor igyekeztek ezen koronákon tuladni és ezzel aztán napról-napra nyomták lefelé az árfolyamot. Az év végén a kisebb svájci bankok és takarékpénztárak nem voltak eléggé erősek ahhoz, hogy a koronában ért veszteségüket mérlegükből kiköszörüljék s ezért kénytelenek voltak koronakészletüket a piacra dobni és ez volt a kegyelemdöfése a koronának. A mostani helyzet azonban nem maradhat állandó. A koronának a külföldi piacon is fel kell emelkednie arra a magasságra, a milyent belföldi vásárlóképessége biztosit.

A drágaság orvoslása.

PÁRIS. A legfelsőbb tanács két osztálya a gazdasági és politikai osztály szombaton két külön és egy együttes ülést tartott. A gazdasági osztály Lloyd George elnöklésével folytatta a helyzet megvizsgálását és megvitatta a drágaság orvoslásának a módozatait. Megállapitották, hogy különösen a németek tápláléka kevesebb kalóriát tartalmaz, mint a mennyi az ember szükségletéhez megkivántatik. A kérdésről legalább még egy hétig lehetne tárgyalni. Az osztály azt is megállapitotta, hogy a nagyban való eladás árai Franciaországban és Olaszországban, Angliában 170, Japánban 160, Amerikában pedig 120 százalékkal emelkedtek. Ausztria-Magyarország és Lengyelország helyzetét is behatóan megvizsgálták. A segitő intézkedésekről folytatott tanácskozásoknak még nincsen eredménye, mert lehetetlennek tartják, hogy Amerika segitsége nélkül megoldhatják az európai élelmezési válságot. A politikai osztály az ujabb örmény mészárlásokkal foglalkozott, valószinü, hogy ebben a kérdésben külön demarsot intéznek a szultánhoz.

Románia kisajátitja a szénbányákat. A kormány azt tervezi, hogy az állam valamennyi szénbányát kisajátitja az ország rendszeres ellátásának biztositására.

Kereskedők dr. Veliciu prefektusnál.

Ma délelőtt *Knoffel* Lajos vezetésével egy kereskedő-küldöttség tisztelgett dr. *Velicin* Romuluszt városi prefektusnál arra kérve, szaközölje ki, hogy 30 aradi kereskedő árubeszerzés végett utlevelet kapjon Csehországba, Ausztriába, Svájcba és Németországba. Elmondotta a küldöttség vezetője, hogy több aradi kereskedő a külföldön már lekötött és ki is fizetett árukat, amelyeket Aradra akarnak hozni, de ezenkivül több olyan árut is akarnak beszerezni, amelyek Aradon teljesen elfogytak. A prefektus elmondotta, hogy éppen tegnap kapott értesitést a kormányzó-tanácstól, amely szerint a külföldre szóló utlevelek kiadása még mindig szünetel s igy az aradi kereskedők kérelmét most nem teljesitheti. Mikelyt a tilalmat feloldják, a legnagyobb készséggel rajta lesz, hogy a kereskedők megkapják utleveleiket.

Gabona-árak Budapesten.

A budapesti hivatalos lap legutóbbi száma közli a gabonagyűjtésre vonatkozó uj határozatokat, amelyekből a következők tünnek fel: A készletbirtokosok a Tiszántúlon is kötelesek feleslegeiket a közfogyasztás céljaira átengedni. Búzáért 200 korona, egyéb gabonanemüeknél 170 korona a megállapitott maximális ár, akik március 31-ig ajánlják fel és szállitják le fölöslegeiket, még külön 100 korona jutalékot, a zab után pedig 50 korona jutalékot kapnak. Tengeriért igényelhető árak: március végéig esőves állapotban 140, morzsolva 167, április végéig 145, illetve 168·50, május végéig 150, illetve 170 korona. A gabonaőrlemények ért közvetlen fogyasztást szolgáló forgalmon kivül a követelő árak követelhetők: fehér buszliszt 1000, kenyér és tengerifiszt 250, esira 150, korpa 50, dara 1400 korona. Őrölni csak őrlési tanusitvánnyal és kizárólag csak vám ellenében szabad. A gabonanemüekre szállitási igazolvány-kényszer áll fenn.

Meghiusult vasutasztrájk.

Az elmult hét végén, amint azt párisi lapok jelentik, a francia vasutasok megkisérelték az általános sztrájk proklamálását, de ez a kormány erélyes intézkedései következtében nem sikerült. A megkisérelt sztrájk közvetlen oka az volt, hogy a Páris—Lyon-földközi tengeri vasuttársaság megbüntetett egy katona munkást, aki szindikalista jogokat akart gyakorolni. A kormány praktikus intézkedésekkel sikeresen vette fel a harcot a sztrájk ellen. Páris és Lyon között automobilon közlekednek, Páris és London között pedig megkezdték a légi szolgálatot. A sztrájkmozgalomból kifolyólag több letartóztatás történt, igy az ügyészség elfogatta Midelist, a szindikalisták egyesületének helyettes főtitkárát, mert ő kezdeményezte a sztrájkot. A szombati minisztertanácson beszámoltak a sztrájk elleni összes életbeléptetett rendszabályokról és egyben örömmel vette tudomásul a kormány, hogy a legtöbb vasutvonalon, mint az orleánsi, keleti és északi vasutháló-zatok vonalain a forgalom majdnem teljesen rendes.

Judenicset az angolok letartóztatták.

Helsingforsból jelentik a Neue Freue Pressenek: *Judenies, Glasenapp* és *Vladimirov* tábornokokat, akik Berlinbe akartak utazni, az angol katonai bizottság Rigában letartóztatta. Judenies, aki két hónappal azelőtt Pétervár felé közeledett csapataival, a bolsevista tuleré elől kénytelen volt finn területre menekülni, ahol lefegyverezték és elfogták. Az antant közbelépésére a finn kormány szabadon bocsátotta Judeniest, aki most két tábornok társával Berlinbe akart utazni Rigán keresztül. Itt azonban az angol katonai bizottság feltartóztatta és őrizetbe vette bizonyára azért, mert az antant nem hajlandó megengedni, hogy Judenics közvetlen érintkezésbe lépjen a németekkel.

A kormányzó-választás lefolyása Budapesten.

BÉCS. A Neue Freue Presse jelenti Budapestről: Itt kedden délelőtt megtörtént a magyar kormányzó megválasztása és ezzel az aktussal viharos másfél évi szenvedés után ismét államfőt kapott a magyar nemzet. A nemzetgyülés ezen nagyfontosságu ülésére ünnepi hangulatban vonultak fel a képviselők a parlament karzatait is zsufolásig megtöltötte a legelőkelőbb közönség, a diplomaták páholyában jelen volt az angol és amerikai misszziók kiküldöttei, a lengyel szövetség képviselői, *Knobloch*, az osztrák követ és Olaszország budapesti követségének két tagja. Fél tizenegy órakor nyitotta meg a történelmi nevezetességü ülés *Rakovszky* István a nemzetgyülés elnöke s mintán megtörént a jegyzőkönyvek hitelesitése, bejelentette, hogy ezután Magyarország kormányzójának megválasztása következik, ami titkos szavazással történik. Az elnök rendelkezésére nyomban kezdetét vette a szavazás. Az ünnepélyes csendben lefolyt választási aktus után ismét megjelent az elnöki székben *Rakovszky* Istvánelnök és kihirdete a választása eredményét leadatott 145 szavazat, ebből Horthy Miklósra 131 szavazat esett, gróf Apponyi Albert 7 szavazatot kapott, egy szavazólap üres volt, 2 pedig megoszlott. Az elnök *Horthy* Miklóst Magyarország megválasztott kormányzójává nevezte ki.

Ezután dr. *Prohászka* Ottokár székesfehérvári püspök nemzetgyülési képviselő vezetésével küldöttség hivta meg a megválasztott kormányzót a nemzetgyülés ülésére. Pontban egy órakor érkezett meg a parlamentbe tengernagyi diszegyenruhában Horthy Miklós, majd Huszár Károly miniszterelnök és sütije kiséretében az ülésterem közepére vonult.

Az elnök kérdésére, hogy elfogadja-e a megválasztatást, Horthy Miklós csengő hangon válaszolta:

— Magyarország kormányzói tisztét elfogadom.

Ezután megtörtént az eskütétel, erre az alkalomra a miniszteri asztalok között, ott, ahol más kor a Ház asztala szokott állani perzsa szőnyegekkel leteritett hely volt előkészitve az eskütételre. Itt tette le az uj kormányzó a nemzetgyülés elnökének kezébe az esküt. Az eskümintát *Szaboky* Jenő jegyző olvasta fel. Az eskü megtörténte után Horthy kivonult az esküteremből és tanácskozásra ült össze a kormány tagjaival.

Franciák bucsuja Szegedtől.

Bécsi lapok közlik, hogy *de Tournadre* francia tábornok, Szeged város kormányzója, a város fölötti imperiumot a magyar polgári és katonai hatóságoknak adta át. A francia tábornok ez alkalommal hirdetményt tett közé, amelyben köszönetet mond azoknak, akik parancsnoksága idején támogatták. A tábornok *Raymond* vezérkari őrnagy kiséretében felkereste dr. *Vasek* Ernő főispán-kormánybiztost, akivel tudatta, hogy átadja az imperiumot a magyar hatóságoknak, ő maga pedig néhány napig még Szegeden marad, mint magánember. A főispán Szeged város közönsége nevében megköszönte a tábornok figyelmességét, amelyet a város közönségével szemben tanusitott. De Tournadre tábornok nyolcvankét darab értékes francia könyvet, az ujabb francia irodalom termékeit ajándékozta bucsuzása alkalmával a szegedi Somogyi-könyvtárnak. A könyvek mai értéke 18 ezer korona.

MÜVÉSZET.

* **A Modern Kabaré pikáns műsora** iránt a megszokott nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az összes tagok nagyszerü pikáns műsorral szerepelnek. Pénteken kerül utoljára szinre: Disznótor Mayeréknél, amelynek eddigi előadásait harsogó kacagás kisérte. Az előadás fél 9 órakor kezdődik.

* **A Kettős kereszt titka II. az Urániában.** Pénteken mutatja be az Uránia-szinház Guy de Teramond regénye nyomán készült bünügyi film második részét. A második fejezetben még lebilinesebbé fejlődik a esemény.

* **Északi szél** cimmel müvészi szépségü filmet mutatott be tegnap az Apolló-szinház. Egy előkelő félvilági nő gáláns kalandjait mutatja be a film.

A fogház diktátorai.

BÉCS. A magyar proletárdiktatura első napjan a vörösök a fogházakat is uralmukba vették. A Markó-utcai ügyészség fogházában dr. László Jenő ügyvéd vette át a parancsnokságot, akit időközben halálraitéltek és kivégeztek. Ugyancsak itt teljesitettek szolgálatot mint politikai megbizottak Horváth István 28 éves gyári munkás, Kecskés Imre 39 éves fogházőrmester és Papp Lajos 41 éves fogházőr. Működésük alatt mindhárman a bünselekmények egész tömegét követték el, amikért tegnap vonta felelősségre őket a budapesti büntető törvényszéken dr. Surgoth táblabiró tanácsa a gyorsitott eljárás szabályai szerint. A tárgyaláson csak Kecskés Imre és Papp Lajos ügyeiben hozott itéletet a biróság, mert Horváth Istvánt nem kisérték át a tárgyalásra a fogházból. Az a komplikáció állott be ugyanis, hogy Budapesten minden fogházban egy-egy Horváth István van letartóztatva bolsevista bünténytett miatt és valamennyi 29 éves, ugy hogy nem volt megállapitható, hogy melyik a mai főtárgyalás vádlottja. A biróság Kecskés Imrét izgatás büntettében mondotta ki bünösnek s ezért négy évi börtönre, Papp Lajost pedig orgazdaság büntette miatt három havi fogházra itélte.

A szolnoki rabbi.

A szolnoki törvényszék most tárgyalta dr. *Heves* Kornél szolnoki rabbi ügyét, akit kétrendbeli izgatással vádoltak. A vád szerint dr. Heves tavaly április 15-én a munkásokat a szószékről a vagyonosok ellen izgatta, később egy vörös katona temetésén szintén izgató beszédet mondott. Dr. Heves kihallgatása során tagadta, hogy inkriminált beszédei izgatást tartalmaztak volna. A vádak keletkezésére vonatkozólag előadta, hogy ő ellene a hitközség vezetőségének egy része évek óta tervszerü hajszát folytat, amely az ő eltávolitására irányul. A mostani vád alapjául szolgáló feljelentés benyujtása előtt is azzal akarták terrorizálni, hogyha lemond lelkészi tisztéről, akkor a feljelentés elmarad. Ő ezt az ajánlatot, amelynek megtörténte a bizonyitás során be is igazolódott, visszautasitotta s tanuk igazolták, hogy a vád alapjául szolgált kitételek beszédeiben nem hangzottak el, mert Heves sohasem volt kommunista. A biróság dr. Heves Kornélt a vád alól felmentette.

Magyar délvidéki liga.

BÉCS. A magyar délvidéki liga vasárnap tartotta meg alakuló ülését Szegeden a városháza közgyülési termében. Ebből az alkalomból igen sokan leutaztak Budapestről Szegedre, közöttük Hereeg Ferenc, a Petőfi-társaság elnöke is. Hereeg Ferenc az alakuló ülésen nagyszabásu beszédet mondott, amelynek befejezésével azon erős hitének adott kifejezést, hogy a helyzet hamarosan javulni fog. Ezután megválasztották a liga tisztikarát.

HIREK.

Hatálra ítéltek pöre.

Tegnap kezdte tárgyalni az **oradea-marei (nagyváradi)** törvényszék annak a **nyels alsórákosi (Kiskürülő m.)** székelynek az ügyét, akik a községben rekviráló román katonákat bántalmazták. Még tavaly február 5-én történt, hogy az alsórákosiak a községben rekviráló hat román katonát elkergették. Az egyik román katona menekülés közben az Olt vizébe fulladt. A esendőrök a falu lakosai közül Esztergályos Andrást, Esztergályos Istvánt, Béla-Szász Istvánt, Rákosi Zsigmondot, Antal Pétert, Dani Samut, Rákosi Samut és Gáspár Józsefet letartóztatták. Ügyüket még tavaly április 7-én letárgyalta a szamosujvári haditörvényszék, amely a négy első vádlottat *kötél általi halálra*, a többieket pedig 10—20 évi kényszermunkára ítélte. Az elítéltek felebbezése folytán került az ügy a nagyváradi törvényszék elé. A tegnapi tárgyaláson a tanuk egy részét hallgatták ki.

— **Hadifogoly tisztek igazolása.** Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszterium rendeletet adott ki a hadifogoly tisztek ügyében. Eszerint mindazok a hadifogságban levő tisztek, akik visszatérnek igazoló eljárás alá kerülnek. E célból különleges birói tanács alakittatott és pedig két osztállyal. Az egyik a német hadifogságban volt tiszteket, a másik bolgár fogságban voltak ügyét vizsgálja meg.

— **A városi alapok elhelyezése.** A városi tanács előterjesztést tett a prefektusnak, rendelje el, hogy a városi alapok és alapitványok készpénzkészletét a város a tiszaradi pénzintézetben helyezze el.

— **Elkobzott arany és ezüst pénz.** Napokkal ezelőtt az aradi rendőrség lefogott két dévai és vingai kereskedőt, akik körülbelül hétszázezer korona értékü arany és ezüst pénzt akartak Oradie-Marera (Nagyváradra) szállitani. Ma tárgyalta ezt az ügyet az aradi rendőrbiróság és ítéletében az egész lefoglalt pénzt elkobozta.

— **Az aljegyző kardja.** A napokban házkutatást tartottak Török László dr. volt vármegyei aljegyző lakásán, mert arról értesült a hatóság, hogy a lakásán kardot rejteget. A házkutatás alkalmával elő is került a kard, a miért Török Lászlót őrizet alá vették s megindult ellene a hadbirósági eljárás.

— **Drágább lett a kávé, tea és a bor.** Az ármegállapitó-bizottság tegnapi ülésén szombattól kezdődő hatálylyal a következő kávéházi árakat állapitotta meg: Feketekávé cukorral 2 kor., cukornélkül 1.10 kor., fehérkávé cukorral 3 kor., cukornélkül 2 korona, tea minden nélkül 1,50 kor., cukorral 3 kor., cukorral és rummal 4.50 kor. A butéliás borok árát átlag 20 perccenttel emelte az ármegállapitó-bizottság. A 26 koronás bor ezután 30 korona lesz. A bor árának emelését a vendéglősöknek is megengedték és pedig olyképen, hogy a fehér bor literje után 6 kor., a vörös bor után 8 korona hasznot számithatnak fel. A kávéházakban és vendéglőkben felszolgált kenyér darabjának árát 40 fillérre, a kalácsét 60 fillérre emelte a bizottság.

Ferenc Ferdinánd mükincsei.

BÉCS. A meggyilkolt Ferenc Ferdinánd volt trónörökös végrendeletileg legidősebb gyermekének, *Hohenberg* Miksa hercegnek hagyta örökségül a Modena-Este herczeri ház magánvagyonában levő mükincseket, a chlumetzi és konopisti kastélyokban levő mükincseket pedig unokaöcsére, az akkori Károly Ferenc József főhercegre hagyta. 1915-ben a végrendelet alapján Hohenberg Miksa herceg átvette örökségét s ugyanekkor Károly Ferenc József főhercegnek is kiszolgáltatták a neki hagyományozott mükincseket, köztük négy világhirü gobelint, amelyek don Quihte kalandjait ábrázolták. Akkoriban a négy gobelinnek az értékét félmillió koronára becsülték, ma pedig százötven millió koronát ér a négy hires gobelin. Az osztrák közoktatásügyi kormány pörrel támadta meg a végrendeletet s azt vitatja, hogy azok a mükincsek az államot illetik, viszont a volt császár jogi képviselője utján azt az elvet védi, hogy a volt uralkodó magánvagyonát nem lehet elkobozni.

— **A hősök siremléke.** A tanács már régebben elhatározta, hogy az aradi temetőkben nyugvó hős katonák sirjait mükőkereszttel jelöli meg. A keresztek most készültek el s a napokban elhelyezik azokat a sirokon.

— **Műkedvelő előadás.** A „Gyermekfelruházó Egyesület" januári előadása iránt a közönség körében kelt nagy érdeklődést tekintve, a rendezőség elhatározta, hogy az előadást megismétli, részben uj műsorral. Az előadás e hó 10-én szerdán délután lesz a Városi Szinházban. A táncok, melyek a multkori előadáson viharos tetszést arattak megmaradnak, csak uj szinpadi tréfák kerülnek majd szinre. Az a meggyőződésünk, hogy a közönségnek ismét egy élvezetes délutánban lesz része. Az előadásra, mely iránt mint halljuk, nagy az érdeklődés, már kaphatók a jegyek a szinházi pénztárnál.

— **Rózsatövek kaphatók.** A városi kertészet ezuton értesiti a közönséget, hogy rózsatövek vásárlására előjegyzéseket már most elfogad. Két éves nemesitett rózsatövek darabja 25 korona, téli nemesitésű tövek darabja 15 kor.

— **A Haladás Egyesület** néhány héttel ezelőtt beszüntetett előadásait szombaton és vasárnap délután ismét folytatni fogja. Szombaton félötkor a felnőttek, vasárnap délután kettőkor a gyermekek számára.

— **Szalmáry Etelka** urhölgy növendékei által a Fehér Kereszt nagytermében rendezendő zártkörü táncmulatság technikai akadályok miatt f. hó 6-a helyett f. hó 13-án, szombaton tartatik meg. Rendezőség.

Könyvtárakat, fianglegyeket magas áron vesz *Kerpel.*

Az élet Szolnokon.

Bécsi ujságirók felkeresték Szolnokon Lippich István kormánybiztost és beszélgetést folytattak vele, hogy miként reméli a vezetése alatt álló és a kommün alatt sokat szenvedett vidéken leggyorsabban helyreállitani a normális életet. A kormánybiztos kijelentette, hogy az első intézkedés az volt, hogy az egész Tisza vonalát lezártak, ezen csak engedéllyel lehet átlépni. Miután a másik oldalon az élet olcsóbb, a Tiszántulról mindenki csak tiz kiló élelmiszert hozhat magával, hogy igy megvédjék a lakosságot a lánckereskedők fosztogatásai ellen. Ezen a héten már megindul a vasuti forgalom is és igy hamarosan helyreállnak a normális állapotok.

Beregi Oszkár rehabilitálása.

Mint ismeretes, a magyar kommun bukása után Beregi Oszkárnak, a hirneves magyar müvésznek sok meghurcoltatásban volt része, mert állitólag részt vett a kommunista propagandában. Most bécsi lapok azt a hirt közlik, hogy Beregi Oszkár a proletár diktatura alatt tanusitott magatartásának megállapitása céljából a Budapesti Szinészek Szövetségénél fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen. A szövetség választmánya ezt a vizsgálatot el is rendelte és felhivta a szövetség tagjait, hogy akiknek Beregi Oszkár ellen vádjuk van, adataikat irásban foglalva, a bizonyitékok meg jelölésével március 4-ig a szövetség irodájába juttassák el.

Lelőtték Troubidge irnokát.

POZSONY. Budapestről jelentik Pozsonyba: Az ott állomásozó antant csapatok több katonája, angol és olasz katonák mulattak az elmult este az Ó-utca 12. sz. alatti mulatóban. Egy leány miatt összeszólalkoztak s a végén az egyik olasz katona *Bernet* Eduard husz éves angol katonát browning pisztolyával meglőtte. A golyó az angol katona hasába furódott. A helyszinen azonnal megjelent rendőr mentőket hivatott, akik a Rókus kórházba szállitották a katonát, ahol azonnal megoperálták Bernet *Troubitge* angol admirális egyik irnoka.

Körözött igazgató.

BÉCS. A budapesti rendőrség nyomozza *Biró* Ferenc negyvenéves igazgatót, aki az Unio élelmiszer vállalat igazgatója volt. Biró hatvanezer koronát csalt ki a Hoffer és Schrantz, továbbá Clayton és Shuttlewort cégektől, hogy nekik szalonnát és burgonyát szállit, ötvenezer koronát a Déli vasuttól, ötvenezer koronát a köztisztviselők fogyasztási szövetkezetétől burgonya és babszállitás ürügye alatt. Biró a pénzt felvette s azután megszökött.

Elitélt rendőrkapitány.

Bécsi értesülés szerint a szegedi törvényszék tegnap hirdette ki az ítéletet *Dreyer* József rendőrkapitány és társai bünügyében. Dreyer Józsefet hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége miatt két évi fogházra és hivatali állásának elvesztésére, *Plokkel* Antal közrendőrt osztályellenes izgatás miatt egy évi és hat havi börtönre, *Pápai* János közrendőrt közösend elleni kihágás miatt 14 napi elzárásra ítélte a biróság.

APOLLO - URANIA.

Ma, 5-én:

Éjszaki szél. **Kettős kereszt titka. II. rész.**

Aradi Városi Szinház.

Ma, 5-én:

Luxemberg grófja.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vál lalunk felelősséget.

„Limbeck János és fia árckoporsó-gyára és temetkezési vállalata" Arad.

Alólirottak a szív legmélyebb fájdalmával tudatják, hogy a forrón szeretett és felejthetetlen jó édesapa, illetőleg nagyapa, a drága jó sógor, após és rokon

id. Jakubovits József

magánzó,

folyó évi március hó 3-án, hajnali 3 órakor, munkás életének 76-ik évében, rövid szenvedés és a halotoklók szentségének áhitatos felvétele után, visszaadta jóságos lelkét Teremtőjének.

Felejthetlen drága halottunk földi maradványait folyó évi március hó 5-én, délután 4 órakor fogjuk, a felső temető halottas csarnokából, előzőleg a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint eszközölt beszentelés után, az ugyanottani családi sírkertben, örökös nyugvó helyére elhelyezni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért, folyó évi március hó 16-án, délelőtt 10 órakor fog a főtisztelendő minorita-atyák szentegyházában, az egek Urának bemutattatni.

Drága emléke szivünkben mindörökké élni fog!

Arad, 1920. március hó 3.

Jakubovits Gyula, Jakubovits Margit, Jakubovits József, Jakubovits Emma, Jakubovits Dezső, gyermekei. Jakubovits Gyuláné, szül. Szolga Ilona. Jakubovits Józsefné, szül. Barlet Teréz. Jakubovits Dezsőné, szül. Ptácsek Ciluza, menyei. Jakubovits Ilonka, Jakubovits Gyuszika, unokái. Lencs Paula, sógornője. Barlet Lajos, nősz. 10091

Ugyszintén számos rokon, a jóbarátok és jóismerősök nevében is.

Autó gummi-kerék érkezett. 1655

Viktor Barthmes

Strada Alexandri (Salacz-u. 3.)

Boresherdé nagymennyiségben és minden nagyságban uj és használt napi áron kapható. Vidékre a szállitást elintézem.

Ludovic Baumann

hordó kereskedő **ARAD.** Piata Ipate (Szabadság-tér). Kádár ipari telep: Óvár-utca. Raktárak: Strada General Berthelot (Csernovits Péter)- és Strada Tribunei Axente (Damjanich-utcákban 9641

Apró hirdetések

Alkalmazás.

JÓL FŰZŐ mindenes szakácsnő és szobalány két tagu családhoz felvétetik. Jelentkezni Strada Unirei (Fábián Gábor-utca) 5a. 1045

JÓL FŰZŐ mindenes vagy bejáróné azonnal felvétetik. Cim Lipót-utca 2. sz. 1053

KOVACSMŰHELY berendezésével biró gépszekrényt keres április elsejére. Br. Tonnesi Kálmán gazdasága, Gáva, u. p. Kenop. 1056

MODAI teendőkben jártas német kisasszony, ki gépirni is tud, felvétetik Barthazes Viktornál Strada Alexandri (Sainca-utca) 3. 1054

FIZETÉS NÉLKÜL ajánlkozik uriasszony lehetőleg idősebb uricsaládhoz, inkább mint családtag lenne tekintve. Segédkezne főzésben és varrásban. Vidékre is megy. Cime Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9781

FIMZÉST VÁLLALOK. Zsófia-utca 9., szitá 1. 1061

INTELLIGENS leány laboratoriumi munkához felvétetik. Kálvin- és Közép-u. sarok. Gyógyszertár. 1062

Lakás.

DISCRÉT bejáratu buteresett szobát keresek. Cimeket Wallinger hirdetőjébe Lázár-utca kérek. 9781

Vétel és eladás.

ELADÓ 1—16 lóerős Laurin motor, 4 hengeres faffűrészelő gépbe beállitva. Értekezni Csanádi Takarék házielőgyelőnél. 1049

EGY SÖTÉT ZÖLD bársony kosztüm eladó. Strada George Popa (Ferdinánd-u. 8., szitá 12. 1051

3 LOERŐS benzin lokomobil darabló hajtásra és csépléshez igen alkalmas jutányos áron eladó. Rambach József Elek, 299. sz. 1047

JUTANYOS ÁRON ELADÓ egy eredeti magánjáró Ruston és Proktor 8-as 20 éves, 7 vasu ekével és egy 10-es magyar állami gyűrüs csapágyu cséplővel teljes felszerelésel. Kabát Sándor Magyarpécska, Magyar-u. 791. 1046

ELADÓ egy önhajtó gépkocsi járni nem tudók részére. Cim: Özv. Kovács Miklósné Kisjenő (Aradmegye). 1050

ANILIN ruhafestők kapható Iritz festékszletben. Arad, Lázár-utca. 1052

ELADÓ egy gyönyörü antik hálószoba berendezés, 6 darab fotel és egy konyha kredenc. Menráth, Zsigmondháza, Maros-p. 1057

LEANY HALÓSZOBA, ebédlő, világos hálószobát, több más butordarabot eladok Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9781

ANTIK BUTORT, porcellánt, ezüstöt, festményeket, szőnyeget veszek. Andrássy-tér 21., I., bejár. 597

EGY PEDALOS cimbalom eladó. Báthory-utca 52. 1044

Ingatlan.

TANYA 5 held földdel, fűtőház közelében eladó. Érdeklődni Tél-u. 4a. sz. alatt. 1048

MEGVÉTELRE kerestetik a vasuttól Beneid-gyárig terjedő utvonalon circa 4—6 holdas telek. Ajánlatokat Wallinger hirdetője Lázár-utca továbbit. 9781

KISEBB HÁZ istállóval, disznóólával megvételre, vagy bérbe azonnalra kerestetik Cim e lap kiadójába kéretik. 1003

Különféle.

ELVESZETT a városi kávéháztól a Központi szállóig terjedő utcán fekete bőrtáskában alanti cégre szóló 3 áru számla, egyéb okmányok és 3—4000 korona. Becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, az okmányokat kérjük az alant cimre beküldeni. Klein és Weinberger, Strada Mejes Nicoara (Petőfi-utca) 1. 1063

Könnyebb lesz az utazás.

Kolozsvárról irják: *Stupariu* vasutigazgató, a központi forgalmi főnökség vezetője kijelentette, hogy a vasuti forgalom terén rövid időn belül javulás várható. A szénhiány enyhült, amióta az állami szénbányák igazgatását a katonaság vette át. A vasut ma már naponta 2—300 wa ggon szenet kap, ugy, hogy a teherforgalmat két hét mulva már teljesen szabaddá tehetik. — Ugyanakkor uj teherwaggonokat is fognak beállitani. A tönkrement vasuti személykocsik és mozdonyok javitásán ezidőszerint nagyon sok munkás dolgozik. Ennek következtében a személyforgalmat körülbelül egy hónap mulva ismét a régi keretekben lehet lebonyolitani. Tervbe van véve ekkorra a gyorsvonatok ujabb beállitása is. Stupariu igazgató azt reméli, hogy egy hónap mulva a közönség teljes megelégedésével fog működni a vasuti forgalom.

Kormányválság Magyarországon.

BÉCS. *Horthy* Miklós kormányzóvá történt megválasztása után az ideiglenes Huszár-kormány az uj kormányzónak benyujtotta lemondását. A kormányzó felkérte a lemondott kormányt hogy egyelőre vezesse tovább az ügyeket. Magyar politikai körökből vett értesüléseink szerint a Huszár-kormány legalább is mind addig helyénmarad, amig megtörténik a kormányzóválasztásról alkotott törvény beczikkelyezése. Az egyes pártkörökben már élénk kombinációk folynak arra nézve, hogy vajjon kit fog a kormányzó miniszterelnökké dezignálni. Politikai körökből tegnap *Apponyi* nevét emlegették, Apponyi azonban valószinüleg nem vállalja ezt a megbizatást.

Szóba került *Huszár* Károly, *Haller* István, *Rubinek* Gyula, gróf *Ráday* Gedeon és gróf *Teleky* Pál neve. Annyi bizonyos, hogy döntés még semmiféle irányban nem történt s csupán az lászik befejezett dolognak, hogy gróf *Somsich* József megválik a külügyminiszter ségtől és utóda gróf *Csáky* Imre lesz. Ugyancsak elintézett dolog, hogy *Friedrich* István kimarad az uj kabinetből és a hadügyi tárcát egy tábornokkal töltik be, alkalmasint *Soós* Károly volt vezérkari főnökkel. A magyar nemzetgyülés két vezető pártja, a kisgazda párt és a keresztény nemzeti egyesülés pártja meg van győződve arról, hogy a kormányzó az uj miniszterelnököt az ő kebeléből fogja delegálni.

Spanyol nátha 663
ellen legjobban megvédi a
Ménes-Magyarádi Cognac-Medicinal
kapható minden jobb csemegeüzletben.

Regimentului 4 Rosiori Regina Maria zenekara bálokra, esküvőkre és temetésekre megrendelhetők. Megkeresések Reg. 4 Rosiori Regina Maria 14 levaszági laktanyában a Martával szemben. 10055

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

Ideális szép fehér arca lesz annak a nőnek aki állandóan a **Hajós-féle DORÉ CRÉMET** használ. Egy tégely 6 korona.

York puder, az elegáns hölgyközönségnek kedvenc arcpora. Kapható: Fehér, rózsa és créme szinben. 1 dob. 10 korona.

FEJKORPÁT
a leggyorsabban megszüntet a **KROVIL** korpakenőcs. Ára 5 kor.

Venus szájviz. **Uditi** a szájüreget, **erősiti** a fog-hust, **conserválja a fogakat.**
Ára egy üvegnek 15 korona.

Ujabban érkeztek: Mentholcigaretták, Suspensoriumok, felkent tapaszok, Ostya, Nelaton kateterek, Sekerdicoskendők.

Fenti szerek kaphatók:
Arcadia Hajós gyógyszertárában
Arad, Andrássy-ut 22. szám.

Rum és Likör
essenciák béke minőségben
nagybani eladás. 580
Teodor Erényi Arad, Dobó-u 3.

Értesités!

Angol és gyapju szövetek nagymennyiségben érkeztek. Készitünk mérték után férfiöltönyöket gyapju szövetből 1100 K-tól feljebb. Raktáron nagy választékban legujabb divatu átmeneti tavaszi kész teiöltök. Nagy választékban tavaszi saját készitményü kész férfi-, fiu- és gyermekruhák. Kérjük a ruha vásárló közönséget, hogy szükségletét mielőbb szerezze be, a még a raktár tart. Tisztelettel: 183
Fratii Komlósi Muzsay
Strada Metianu (Forray-utca)

Vértes-féle „Helin sósborszesz"
minden házban szükséges. Kapható ugy első hadi minőségben mint drágább de sokkal erősebb és hatásosabb
Béke minőségben.
A béke minőségü üvegek cimkéi legelején a „Béke minőség" áll. Egy üveg hadiminőségü 8.50 K. Egy üveg bekeminőségü 12.50 kor. Egyedüli készitők:
Vértes L. és Társa, Lugos.
Főraktár viszonteladóknak részére: 9772
Hugó Adler Arad,
Strada I. Bratianu (Weitzer-u.) 1.

Cognacos, boros üvegeket
legmagasabb áron veszünk
Samuil Weiszberger Successor
Bulevardul Regina Maria 5.
(Andrássy-tér,) 966

Eladók
Kölcsey-utca 9., Gizella-utca 9., Margit-utca 7., Pöltenberg-utca 10. számu házak. Bővebbet: **Wallinger** adás-vételi közvetitő irodájába **Lázár-utca.** 9781

Van szerencsénk tudatni, hogy közismert és közkedvelt hajápoló szerünket a
Tannochinkpomádét
ismét forgalomba hoztuk. Ez egy hajhullást és korpa képződést gátló elsőrangu gyártmány, a melytől a haj selyem finomságu lesz és a hajhullás korpa képződés megszünik.
Készit: 6840
Dr. Földes si Hehs Arad

A legujabb divatkreatiok szerint készülnek
elegáns női tollettek, gyermek és leányka ruhák és kostümök
Maison Margot
divatszalonjában,
Str. Popa George Ferdinánd-u. 4. I. e.
Ügyes tanulányok felvétetnek. 825

HERMES
Cassa de schimbare, banca si interprindere comerciala „HERMES" váltóüzlet bank és kereskedelmi vállalat, törv. bej. cég, tulajdonos: **Holländer Oszkár**
Arad, Strada Bucur (Eötvös-u.) 5.
Külföldi pénznemek, értékpapirok vétele és eladása. Elvállal a bank és kereskedelem körébe vágó megbizásokat. 848

Nyomatott az Aradi Nyomda R.-T. rotációs gépén. Kiadótulajdonos Aradi Nyomda R.-T.